

Drukke dagen

Nadat Bernd zorgvuldig de deur op slot had gedaan, verliet hij het huis. Hij had nu een drukke periode achter de rug en had het gevoel er nu weer bovenop te zijn.

Hij zou bergen kunnen verzetten en dit grote huis leegmaken volstond al ruimschoots als opgave.

Er moest natuurlijk heel wat worden ingepakt, andere dingen daarentegen werden enkel naar het containerpark gebracht. Wat Bernd het minst graag deed, dat was sorteren; waar wat moest komen en of dit wel moest behouden worden of niet. Nou, hij zou er wel door geraken. Het gebeurde ook dat hij een voorwerp in handen nam en de herinneringen hem met zoveel geweld overvielen dat hij dat ding even opzij moest leggen. Op zo een momenten beleefde hij weer de jaren in het huis met Anne en Nadine en beseftte hij hoe verwerpelijk zijn gedrag tegenover hen was geweest.

Hij dacht er ook aan sommige dingen via eBay te verkopen. Zo een groot huis volledig ontruimen, nou dat had wat in zich. Anderzijds was het een hele opluchting te weten dat hij zo toch een nieuwe toekomst tegemoet ging. Bovendien waren zijn dagen zo gevuld dat er voor gepeins en getob geen tijd overbleef. Bezig zijn was beter dan zich te moeten vervelen.

Toen hij nu met de wagen wegreed, keek hij nog eens naar de affiche van de makelaar. Hij herinnerde zich de laatst geïnteresseerde die de voorbije week het huis was komen bezichtigen. Bernd had het duidelijke gevoel dat deze man het huis wou hebben. Maar die wou ook het onderste uit de kan halen en daarmee was Bernd het niet helemaal eens. Ook hij had zich op voorhand geïnformeerd alvorens een prijs in afspraak met de makelaar te bepalen en was niet van plan het huis onder de gangbare waarde te verkopen. Uiteindelijk had hij dit huis ook

betaald en het was ruimschoots de som waard die hij ervoor vroeg.

Nu had hij nog een afspraak met de architect in het huis van zijn moeder. Er was de laatste tijd enorm veel gebeurd: de schenkingsakte voor het ouderlijk huis was al verleden, het flatje vorderde goed, er was al heel wat ingepakt door hemzelf en zijn moeder had ook al veel rommel van de hand gedaan, bruikbare dingen weggegeven en veel van haar persoonlijke dingen ingepakt. Zij was vol voorvreugde bij de gedachte dat het leven in een flatje voor haar een stuk gemakkelijker zou worden.

De architect arriveerde tegelijk met hem en na een korte begroeting gingen zij het huis binnen. De geur van verse koffie vulde de keuken en nadat moeder hen had begroet, gingen ze samen in de eetkamer rond de tafel zitten. De originele plannen en andere documenten van het huis lagen reeds klaar en zo konden ze meteen worden ingekeken. Moeder schonk koffie en liet de mannen met een verontschuldiging alleen. Zij wou niet onnodig tijd verliezen, er was nog zoveel te doen. Met een diepe zucht verdween zij naar de verdieping.

De architect en zijn cliënt kwamen vrij snel overeen om elkaar bij de voornaam te noemen, het werd dus Bernd en Peter. Peter had zijn laptop bij en zo gingen zij heel het huis door, er werden overal maten genomen en notities gemaakt volgens de wensen van Bernd. Ook Peter vond dat men van dit huisje een juweeltje zou kunnen maken, op voorwaarde dat de eigenaar niet te veeleisend was wat het aantal kamers betrof. Bernd wuifde dit probleem weg, gezien hij maar alleen was. Daar echter reageerde de architect op door aan te halen dat deze toestand mettertijd kon veranderen. Er werd dus vastgelegd dat er alleszins een tweede slaapkamer en een bureautje zou komen, dat ook als logeerkamer kon dienstdoen, dit alles met bijhorende douche en toilet. Bij nader inzicht was ook Bernd blij met deze beslissing, je wist maar nooit dat er een kleinkind bij zijn opa zou willen overnachten. Verder wenste Bernd ook een mooie ruimte op de benedenverdieping, waar eetplaats en leefruimte met een grote schuifdeur uitgaf op een ruim terras en de tuin.

Twee uur later vertrok Peter Asbroek na een veelbelovende uitwisseling van gedachten om van deze tweegevel iets bijzonders te maken. Bernd leek tevreden met hetgeen was overeengekomen en alleszins blij met deze dag. Er was al veel gebeurd dat hem en moeder dichter bij hun doel bracht. Samen met zijn moeder nuttigde hij het avondeten en beiden praatten ze vol overgave, sprongen daarbij van de hak op de tak tot Bernd ineens zei,

‘Stop ma, zo gaan we alles vergeten!’ Hij haalde een klein notitieboekje te voorschijn en op de laatste bladzijde noteerde hij punt voor punt wat ze net hadden besproken.

Omstreeks twintig uur verliet hij zijn moeder en reed naar huis. Zijn woonst lag in het donker en het voelde reeds een tijdje niet meer aan als zijn thuis, waar hij vroeger graag naar terugkwam. Daar werd hij zich nu meer dan ooit van bewust. Bij het binnenkomen zag hij in de hal het verklikkerlichtje op het antwoordapparaat. Er was een boodschap van Herman Vandaal die hem vroeg terug te bellen.

Bernd dacht even na. Het was nu toch wel drie of vier maanden geleden dat hij van Marina en Herman nog iets had gehoord. Waarom ineens dat telefoontje? Mocht het om Marina gaan, dan zouden ze bij hem alleszins aan het verkeerde adres zijn! Marina en alles wat ermee verband hield, was voor hem een afgesloten hoofdstuk.

Hij ging naar de badkamer en maakte zich klaar voor de nacht. Daarna haalde hij zich een glas wijn in de keuken en installeerde zich gezellig in de zitkamer, de enige ruimte in het huis waar nog geen verhuiskartons stonden. Nadat hij een slokje wijn had genomen, belde hij bij Herman. Deze nam vrij onmiddellijk op. Hij leek erg opgewonden en onzeker. Bernd kreeg een eigenaardig gevoel. Er moest iets ergs zijn gebeurd!

‘Bernd, sorry dat ik een beroep op jou heb gedaan, maar ik ben blij dat je belt. Zelf werd ik vandaag door de politie opgebeld. Zij kwamen dan ook onmiddellijk naar me toe ... sorry, ik kan er nog niet goed over praten. Er is iets vreselijks gebeurd! Men heeft Marina vanmorgen gevonden ... Zij ... zij werd ... vermoord!’

Bij deze laatste woorden barstte Herman in snikken uit. Bernd kon dit niet geloven! Toch niet Marina, zij die zich toch

nooit liet doen, die iedereen wist te strikken, die zonder verpinken leugens verkocht, neen, zij zou zich hebben verzet en haar huid duur verkocht hebben! Zij zou eerder iemand anders de schedel ingeslagen hebben voor die de kans kreeg haar een letsel toe te voegen.

‘Herman, jullie woonden toch samen. Was zij niet bij jou? Het liep toch goed tussen jullie twee. En waar heeft men haar gevonden? Rustig aan jongen, anders kan ik je niet verstaan, hoor.’

‘Ach Bernd, ik dacht ook wel dat ze het hier naar haar zin had, dat ze een beter leven had, andere normen aanvaardde. Ik ga je nu niet vertellen wat ze allemaal heeft gedaan of misdaan. Uiteindelijk is ze ervandoor gegaan. Nadien heb ik niets meer gehoord tot vandaag. Volgens de politie was ze in de prostitutie beland.

Nu zijn ze de pooier, met wie ze samen was, nog aan ‘t opsporen. Ze zijn ook op zoek naar haar laatste klant! Van die vent werd wel een nauwkeurige beschrijving door de andere meisjes gegeven.’

‘Kijk Herman, ik vind het vreselijk wat je me vertelt, maar geloof me, niemand had haar kunnen helpen of haar weerhouden. Ik had altijd de indruk dat ze niet wou veranderen! Zelfs zonder dat ongeval was ik vast besloten een einde aan onze relatie te maken, en dat om verschillende redenen. Maar nu even iets anders, buiten William heeft zij geen familie. Je zult hem dus moeten bellen, hoor. Het is misschien beter dit niet meer vanavond te doen. Hij is zo ver hiervandaan en haar kan niet meer worden geholpen. Liever William geen slapeloze nacht bezorgen. Willen we morgen ergens samen iets gaan drinken? Dan kunnen we er verder over praten. Wat denk je? Laten we zeggen 11 uur in de ‘Gouden Hoek’? En jij Herman, tracht nu toch ook wat te slapen, ook jij hebt je rust nodig. Tot morgen dan!’

Herman, die intussen wat kalmer leek, vond dat een goed idee was en leek opgetogen dat hij er met Bernd kon over praten.

Bernd zette de televisie aan en dronk nog een slok wijn.

‘Niet te vatten dat zij net op dezelfde manier moest aan haar einde komen als haar moeder. Het was haar fout zeker niet, zij

werd nu eenmaal in dat milieu geboren en had er tenslotte niet zelf voor gekozen!'

Bij Bernd echter bleef een bittere nasmaak als hij aan Marina dacht. Zelfs haar plotse dood kon dit niet verzachten.

Vooraleer hij Herman zou ontmoeten, deed Bernd nog enkele boodschappen. Hij was meer te vinden voor de kleinere winkels, hij stelde hun vriendelijkheid en hun hulpvaardigheid erg op prijs. Daar had je nog het hechte contact tussen mensen. Bij het wachten kwam ook altijd het een of ander gesprek op gang. Vandaag had hij ook thee nodig en daarvoor moest hij dan naar de gespecialiseerde theewinkel. Toen hij onlangs door het steegje liep, zag hij dat de winkel wegens renovatie gesloten was. Hij was niet zeker of de werken intussen al waren uitgevoerd en de winkel opnieuw open zou zijn. Meestal kocht hij dan meteen voor een hele tijd thee, en sinds hij Nadine nu geregeld zag, bezorgde hij ook een heel bijzondere soort Earl Grey en Assam thee voor zijn dochter. Zij en Frank waren volledig op thee overgestapt en het deed hem steeds veel plezier hun vreugde te zien, als hij ermee voor de dag kwam. Zo, eerst even de algemene boodschappen, dan de thee en nadien naar de 'Gouden hoek'.

Nadat hij de aankopen had ingeslagen, reed hij met de wagen tot in de nabijheid van het steegje waar de theewinkel zich bevond. Hij parkeerde de wagen daar ergens niet te veraf, omdat je er niet met de wagen in mocht rijden. Toen hij uitstapte, zette hij de kraag van zijn jas omhoog. Een verdraaid koude wind joeg door de straten, de hemel was grijs en de wolken dreigend zwart! Hoewel het nog net niet november was op de kalender, deed het weer wel novemberachtig aan. De kale bomen maakten het beeld compleet ... nee, dit weer was echt niet aan hem besteed. Nu liep hij met voorover gebogen hoofd het steegje in en liep door tot aan het einde. Het verbaasde hem dat hij de winkel niet had gezien. Zou die zijn verdwenen, misschien overgenomen? Dat kon toch niet! Hij keerde op zijn stappen terug en keek nu aandachtiger.

Nu zag hij dat heel het gebouw bijna onherkenbaar aan de buitenkant opgeknapt was. Daarom was hij hier net voorbijgelopen! Wie kon dat nu denken? Moest je het uitstalraam

eens zien! Helemaal niet hetgeen soms zonder meer in een etalage wordt gezet. Nee, dit was wel een professionele etalage: een heel assortiment van Engelse cakes was er mooi en decoratief tentoongesteld, ook wel koekjes, speciaal voor bij de thee, theepotjes in alle mogelijke vormen van heel modern tot sierlijke theeserviezen in Chinees porselein, dit in een verscheidenheid zoals hij nog nooit eerder had gezien.

Hij kon er maar niet genoeg van krijgen naar deze uitstalling te staren. Hij maakte pasjes naar rechts, dan weer naar links om beter te kunnen zien en merkte niet hoe een jonge vrouw in de winkel hem glimlachend gadesloeg.

Eindelijk stapte hij de winkel binnen. Een bijzonder warme, sympathieke stem zei vriendelijk:

‘En mijnheer, wat is uw indruk? Staat het u aan wat u zo net hebt bekeken? Eerst even goede dag! Ik ben Shari, ik heb deze winkel overgenomen. Daarom interesseert het mij bijzonder wat u als klant ervan denkt.’

Zij stak een verzorgde, slanke hand naar hem uit om hem welkom te heten. Bernd glimlachte, nam de aangereikte hand en introduceerde zichzelf.

‘Mevrouw’ ... verder kwam hij niet.

‘Zeg maar Shari, hoor. Dat vind ik mooier dan mevrouw,’ onderbrak ze hem.

‘Ja Shari, ik vind het echt bijzonder. Met deze verandering heb je een klein wonder volbracht. In het steegje liep ik het huis eerst voorbij, ik herkende de winkel niet meer. Ik keek uit naar dat bouwvallige huis van voordien. Van harte gefeliciteerd!’

‘Dank je voor dit complimentje, dat geeft wel moed hoor. Dus jij bent een klant van mijn voorganger. Nou maar hopen dat ook al de andere klanten zullen terugkomen. En waarmee kan ik dienen, zeg het eens.’

Bernd had intussen de vrouw aandachtiger gadeslagen. Ze was iets van 1.70 meter groot, slank, had heel donker haar en aan haar ogen kon je zien dat ze een Aziatische inslag had zonder echt een Aziatische te zijn. Haar hoge jukbeenderen gaven aan haar gelaat iets aparts. Hij liet niet blijken dat hij het wel een beetje vreemd vond om op die manier te worden begroet als je

een zaak binnenstapte. Hij vond haar wel vreselijk aardig en voelde: hier was de klant inderdaad koning.

Toen hij zijn bestelling had opgegeven ging net zijn mobieltje over. Hij nam op en hoorde Herman aan de andere kant praten. Lieve hemel, die was hij nou toch helemaal vergeten! Gelukkig was de ‘Gouden Hoek’ hier niet zo ver vandaan en gaf hij Herman onmiddellijk te verstaan dat hij er binnen dit en tien minuten zou zijn. Shari had de bestelling al bijna klaar en je kon er niet overheen kijken dat zij de conversatie graag nog wat had in de lengte getrokken. En ja, ze had ook wel gehoord dat haar klant nog een afspraak had. Al de pakjes waren van leuke, handgeschreven etiketjes voorzien en ze had alles keurig in een grote papieren draagtas verpakt. Ook deze aard van dienstverlening kende Bernd niet van de vorige eigenaar.

Eens alles geregeld, gaven ze elkaar een hand en Bernd voelde letterlijk hoe iets van haar naar hem oversprong, net een vonk die alles in vuur en vlam zou kunnen zetten. Ze keken naar elkaar, Shari glimlachte.

‘Tot de volgende keer, ja?’

Daar mocht ze zeker van uitgaan.

‘Ja, hoor. Tot binnenkort, en succes ermee! Ik bedoel met de winkel.’ Rustig verliet hij de zaak en zag niet de hand die hem uitwuidde. Nu echter spoedde hij zich naar de wagen en dan maar gauw naar de ‘Gouden Hoek’.

Herman wachtte hem al ongeduldig op, maar Bernd was niet enkel de tijd vergeten, neen, ook de reden waarom hij hier met Herman had afgesproken. Voor zijn ogen verscheen nog steeds het mooie, evenwichtige gelaat van Shari en zijn oren bewaarden de fijne klank van haar warme stem. Bernd was blij in het gezellige lokaal te komen waar het aangenaam warm was en waar het geroezemoes van de gasten zich vermengde met de heerlijke geuren die reeds uit de keuken kwamen. Alles was goed, als hij maar dat gure weer buiten kon ontvluchten.

Reeds bij de begroeting stelde Bernd vast dat Herman er nogal beroerd uitzag. Hij besepte ook meteen hoe erg Herman

moest geleden hebben, toen Marina hem had verlaten. Herman vroeg wat hij voor Bernd mocht bestellen.

‘Voor mij ook een koffie, graag!’

‘Zo, vertel het eens helemaal, Herman. Misschien mag ik eerst even iets over Marina zeggen. Ik heb toch zowat vijftien jaar met haar samengeleefd. Het lijkt me niets voor haar om zich te laten pijn doen of zelfs te laten vermoorden. In de meeste gevallen was zij het toch die anderen leed heeft berokkend en dit, enkel om haar zin te krijgen. Ik kan er nog altijd niet goed inkomen dat het deze keer andersom zou gegaan zijn. Geloof me, dat verhaal over moord lijkt me erg onwaarschijnlijk.’

Herman keek onthutst naar Bernd.

‘Neem me niet kwalijk, Bernd, maar dit is geen televisiefilm, hoor. Het gaat hier wel om feiten en evenzo om Marina. Zij had immers twee zielen in haar borst. Een goede, die niet vaak naar boven kwam en een slechte, die alles voor haarzelf en iedereen in haar omgeving verpestte. Dit wisten we beiden! Iemand, die blijkbaar nog niet gekend is, vond het nodig die twee zielen brutaal het zwijgen op te leggen.’

‘Luister, zo was het niet bedoeld. Ik wou alleen maar zeggen dat de Marina die ik kende hoegenaamd nooit zacht was en zich ook nooit kwetsbaar toonde. En je mag me geloven dat ook ik dit voorval erg, heel erg vind. Daarbij, ik vind alles wat met geweld te maken heeft vreselijk.’

Herman begon nu, weliswaar een beetje rustiger, te vertellen.

‘De politie heeft me gebeld, blijkbaar had ze nog steeds mijn mobiele nummer in haar handtas. Kort nadien zijn ze bij mij in de drukkerij gekomen. Ik verklaarde dat Marina er reeds geruime tijd vandoor was gegaan en dat ik absoluut geen idee had waar ze naartoe was. Ook dat ik nooit meer iets had gehoord van haar. Dan kwam de voor politiemannen typerende vraag, waar ik in de bewuste nacht was geweest, of wat ik in die bepaalde tijd deed. En of ik getuigen had voor mijn verklaringen. Toen pas drong het tot me door dat er iets ergs moest gebeurd zijn. Tenslotte werd ik dan officieel ingelicht dat Marina Van Dessel

vermoord werd teruggevonden in het havenkwartier van Antwerpen.’

Hij dronk zijn koffie op en bestelde meteen een koffie verkeerd. Toen keek hij naar Bernd.

‘Besef je wel dat ik uiteindelijk nog verdacht werd er iets mee te maken te hebben. Dat is sterk, nee toch! Naderhand vertelden ze dat Marina in de prostitutie was terechtgekomen. Verschillende meisjes kenden haar, maar bijna allemaal hadden ze ruzie met haar. Van haar laatste klant werd er een nauwkeurige beschrijving gegeven en de pooier was ook bekend bij de politie. Die is nog steeds zoek. Voorlopig tasten ze nog in het duister.’

‘Ja, zelig zo aan je einde te komen als je nog zo jong bent. Ik denk, niemand had haar kunnen tegenhouden. Ook bij mij vlotte het niet meer, ze werd zo ontevreden, begon mij te pesten en ze deed echt alles om iemand zijn laatste greintje goede wil te ontnemen. En dachten we niet allemaal dat zij door het ongeval en door jou te leren kennen het leven voor haar een andere betekenis had gekregen? En ... nou we hebben ons allen vergist. Zij ging dezelfde weg op als haar moeder en ze stierf dezelfde gewelddadige dood.’

Bernd nam een slokje koffie en vroeg aan Herman of die al naar William had gebeld.

‘Nee, ik had gehoopt dat jij dat misschien zou willen doen, Bernd. Misschien begrijp je waarom. Ik voel me akelig bij de gedachte wat haar is overkomen. Toen William ons samen heeft gezien bij zijn laatste bezoek in België, had ik de indruk dat hij zo wat op mij telde om zijn dochter te helpen, haar te beschermen, enfin ... haar te koesteren. En dat was toch ook wat ik wilde en nu moet ik bekennen dat ik haar niet kon houden, dat ze is weggelopen en ... sterker nog, dat ze werd vermoord! Die vent gaat mij door de hakmolen draaien, denk je ook niet?’ Bij die woorden schudde Herman wanhopig zijn hoofd.

‘Ja,’ zei Bernd nu nadenkend, ‘hij als vader zou wel eens een zondebok kunnen zoeken en de eerste in de rij is natuurlijk diegene met wie zij laatst samen was. Anderzijds, als ik aan William denk, zie ik een man voor mij, die veel levenservaring heeft, die erg redelijk is en bovendien er zich zeker van bewust is

dat hij heel veel over het leven van zijn dochter niet wist. Ik denk hoegenaamd niet dat hij jou zou verwijten maken, neen hoor, hij gaat de hele toestand nuchter onder ogen zien en het gebeuren dramatisch vinden, maar zeker niet zo, dat zijn huidige leven daardoor overhoop zou gaan liggen. Bel hem maar op en liefst zo vlug mogelijk, voor de politie hem belt.’

‘Zoals jij de zaak nu uiteenzet, moet ik je ergens gelijk geven. Ik heb de boodschap wel begrepen, hoor. Zodra ik terug op kantoor ben zal ik hem bellen. Ja, natuurlijk vroeg ook de politie naar familie van haar en buiten William kon ik ook niemand noemen.’

Herman deed teken om te betalen en, nadat die dienstster had ontvangen, verlieten te twee mannen samen de zaak.

Op weg naar zijn wagen dacht Bernd niet zozeer aan William, maar wel aan Anne. Hoe zou ze het stellen ginder in Beieren? Van Naddy had hij al gehoord dat alles ginder goed liep en dat Anne het heel goed stelde. Een beetje hartzeer had hij nog steeds, als hij zich voorstelde hoe die twee ... maar hijzelf ... ach, wat baatte het er nog aan te denken, het was voorbij! Eens thuis keerden zijn gedachten terug naar de voormiddag, naar Shari, haar prettige stem en haar handendruk en hij, de gewiekste zakenman, permitteerde zich even een beetje te dromen.

Nadine zat tegenover haar vader in de grote keuken van het ouderlijke huis. Op haar gelaat was nog de ontzetting te lezen over hetgeen ze zonet had vernomen. Om zich te kalmeren of om haar gemoedsrust terug te vinden, wreef ze met gelijkmatige streken van haar rechterhand over de welving van haar buik. En als bij wonder bewoog de kleine net op dat ogenblik! Haar uitdrukking veranderde zienderogen. Ze had terug het mooie, stralende gezicht van een toekomstig moedertje. Bernd, die dit schouwspel met verwondering gadesloeg, was uitermate blij, wenste hij toch dat zijn dochter enkel nog vreugde en geluk zou mogen kennen. Anderzijds moest hij haar wel vertellen wat er met Marina was gebeurd, voor Nadine het van anderen zou horen.

‘Weet je pa, nu zit ik bijna met een slecht geweten. Zij heeft herhaaldelijk bij ons gebeld om elkaar te ontmoeten. Mama

en ik hebben telkens geweigerd om haar te zien. Haar verontschuldigen per telefoon hebben we niet willen aanvaarden. En nu leeft zij niet meer!’

‘Je moet je dat zo niet aantrekken. Marina zelf zal er wel niet wakker van hebben gelegen. Voor die toestand die ons gezin heeft kapotgemaakt ben ik alleen verantwoordelijk. Ik had haar nooit mogen geloven, neen, ik had haar regelrecht de deur moeten uitgooien!’

Peinzend keek hij uit het raam, waar enkel een grijze, troosteloze hemel te zien viel. Hoe zou hij ook kunnen uitleggen dat toen op kantoor zo vreselijk veel gebeurde, grote veranderingen op touw waren, dat hij zo vaak geïrriteerd was, dat Anne toen ook niet kon begrijpen dat hij de zorgen van het bedrijf mee naar bed nam en er ook de volgende ochtend mee opstond, dat ook het donker van de nacht geen oplossingen had gebracht. Dat er wrijvingen waren, dat plots de verantwoording van het bedrijf volledig op zijn schouders rustte en vooral, dat het niet goed ging met de firma. Ja, natuurlijk, achteraf bekeken was hij een gemakkelijke prooi voor iemand als Marina. Hij wendde de blik van het raam, keek recht in de ogen van zijn dochter en zei:

‘Er zijn mensen, die hebben bij hun geboorte een onwrikbaar vertrouwen mee in hun wieg gekregen, een vertrouwen dat boven alle twijfels verheven is voor de rest van hun leven. Zij gaan recht door het leven met de wetenschap dat de beslissing die zij nemen de juiste is. Spijtig genoeg behoort ik niet tot dat soort mensen, Naddy. Omdat ik vaak twijfel, verlies ik mijn oordeelsvermogen en neem de verkeerde beslissing. Nadien zit ik dan met de brokken, die, zoals in ons geval, niet meer te lijmen vallen. Noem het zwakheid of wat ook immer, ik weet het niet. En ja, lieve schat, je zult je vader zo moeten verslijten, zoals hij is!’

Met een ietwat beschaamde glimlach keek hij naar Nadine.

‘Ach pa,’ zei ze, ‘trek het je toch niet zo aan. Alles is toch weer enigszins op zijn pootjes terechtgekomen.’

Schuchter streek ze over zijn hand.

‘Ben je van plan naar de begrafenis te gaan?’

‘Ja hoor, ik zal er naartoe gaan. Zo zal er toch iemand zijn die haar van deze wereld afscheid laat nemen. Herman zal er natuurlijk ook zijn. William is nog in Beieren, we zullen dus maar met ons tweeën zijn. Uiteindelijk heeft niemand verdiend zo jong en op zo een brutale manier van het leven te worden beroofd! En is het niet zielig, als er niemand naar de begrafenis komt om van je afscheid te nemen? Ik vind het gewoon niet kunnen!’

Hij nam de theepot en vroeg aan zijn dochter of ze nog zin had in een mok. Toen ze van ja knikte, bediende hij haar eerst, voor hij zichzelf nog een beker uitschonk. Nadat Nadine nog eens een flinke teug had genomen, vertelde ze aan haar vader:

‘Op het einde van volgende week komen mama en William terug van Duitsland. Frank gaat dan naar de hoeve om er te zijn als de verhuiswagen aankomt. De werken zijn flink opgeschoten en ... ik zou er in feite niet over moeten spreken, ik denk echter dat mama nu wel gelukkig is. Ze vertelde over de kinderen van William dat ze geweldig zijn en dat ze haar met open armen hebben onthaald. Als je dan bedenkt dat mama in feite hun vader ontvoert! Ze toonden zich echter spontaan en open, en mama is helemaal weg van de kleine Heidelinde. Weet je papa, soms denk ik, ja er is niets meer zoals het voordien was, maar zo gaat het toch in het leven, nee? Zijn er niet permanent veranderingen die we moeten ondergaan en die we gewoon moeten accepteren, willen of niet? En, nu eens eerlijk, is alles nu slechter als voordien? Ik zou toch op zekere dag zijn weggegaan bij jullie, en de andere situaties, ja ... je moet maar flexibel blijven in het leven, alleen dan kun je er het beste van maken, denk je niet pa?’

‘Hoor, hoor, mijn dochter geeft zich over aan filosofische overwegingen. Maar je hebt het wel ergens bij het recht eind! Laten we gewoon dankbaar aanvaarden hoe alles nog is gekomen. Er is inderdaad veel veranderd, maar het is nog niet te slecht.’

Toen Nadine over Anne sprak, probeerde hij zich voor te stellen hoe ze zich ginder wel voelde. En opnieuw, reeds voor de tweede keer vandaag, schoof het gezicht van Shari voor Anne. Onwillekeurig maakte hij een beweging met de hand, net of je een lastige vlieg wilde weren.

‘Sorry pa, heb ik iets gezegd dat niet mocht of is er iets anders?’ vroeg ze hem, verbaasd om zijn afwerende handbeweging. Bernd was geenszins van plan met Naddy over Shari te praten, dus zei hij gewoonweg:

‘Kijk, zo lang we elkaar regelmatig kunnen zien en alles kunnen uitpraten, over alles van gedachte kunnen wisselen, zolang gaat alles goed. Zorg goed voor jezelf, lieve schat, en vooral zorg goed voor de baby.’

Hij bekeek haar liefdevol en glimlachte naar haar alvorens hij haar ten afscheid omhelsde. Nadine maakte zich klaar om te vertrekken. Nadat hij de auto had horen wegrijden, bleef hij nog even peinzend aan tafel zitten.

‘Bof jij even,’ zei hij tegen zichzelf met zijn hoofd in zijn twee handen.

Enerzijds was Naddy zo een prachtmeid geworden, waar Anne haar toch helemaal in haar eentje had opgevoed, anderzijds had ook Anne weer het geluk gevonden. Al deed dit laatste nog steeds wat pijn, toch was hij erg blij voor haar.